1818

Ifølge det kongelige Rentekammers Cancellies Skrivelse af 13de Januar og dennes Sjette Hefte, ankommet den 29de Februar d. A. som jeg eiendags den 23de Marts herefter har gjennemsendt det fremsendte Uie 1ste Oplæg d. A. vedkommende Afgiften til Seminarii Rom fra Hvid. Fog, Bogmyre Vogt i Ostermarie og Bolbroe, Bogmyre i Clemenstier Sogne, som nu den nærmeste, den jeg paa Landet anlagde skeer afgiah, Summa 50 rbd 3 ß. 4 rolig. Overgivningen fremmer nu skeer;

Den 11te Junii 1814 med de indbetalede Penge Contoir.
Fra 11te Junii 1814 til 1ste Jan 1815 for Aar 93de 72 ß. = 187 rbd 3 48 ß.
Fra 11te Junii 1815 til Aapr. d. a. = 9 2/3 Md. 75. 51. = 151. 6.
169 - 24 338 rbd 3 54 ß.

Som følger forslagter —

allerunderdanigst

Thiele.

S. F.
Hr: Vg/Fog Munter!

21/1 1818

Underdanigst

P. M.

Jeg Undertegnede melder herved Stiftamtmand Jacob Christian de Stockfleth og mig underdanigst at have faaet Befaling, paa Grund af, at jeg paa Reise i Lofoten har faaet Leilighed til at gjøre Undersøgelse angaaende Arten, som forekommer ved Svangrab, saa gjentager jeg mig herved underdanigst Ansøgningen om at maatte faae Lov til at reise til Throndhjem med første Leilighed, for med denne Anledning at kunne undersøge nærmere Arten af Svangrab, og fremdeles for Stiftamtmanden at kunne begrunde min Forestilling om, at jeg med Fordeel og Nytte for Publicum kan reise til Throndhjem, da jeg paa denne Maade vil faae Leilighed til at komme til Helgeland, da jeg paa den Maade kan gjøre Reisen kortere og billigere. Jeg forbliver med dybeste Ærbødighed

Deres Excellences

underdanigst tro

Throndhjem d. 21 Januar 1818

Chr. Boeck

21/1 1818

Lund Göderundeskjud som Lempeskrivelse og Sig
vare Lund.

Skrivelse Dagsaam. d. 21de Januar
1818

indbydelses
H. Gorth

Göemudsaamund Göderundsdrags for Bispe Münter,
Storkors af Dannebrog og Dannebrogsmand

Hans Excellence Land Stiftsbefalingsmand Storkors af Dannebrog og Ridder af
Elefanten &c. &c. &c.

Kvi = Ostbaarnen

121.

I Anledning af Jens Pedersen
Kjærbys Stevning af 10 d. M., betref-
fende en Dadoret med en Hund,
som skal have stukket Hals paa
Regimentsfeldskjær Hansen i
Kjøge paa Bornholm, skulde
Actionen fremmed Gjenpart
af Stævningen, og Sagen
blev, at Sagen Exhibition
allerede var indlagt
Actionen, og under
29 November fik Stævningen
tilstillet Actionen paa
Bornholm, saa det alene
stod at lade Sagen under
søge, og derefter vindskibe

a) ad acta

31/1 1818

Jfr: Oplysninger
Kjærbys afstævning p. 3

Landning om Bagan, og fra Jam Jam
Mari medens ikke undstagt Bagan Jam

Det Kongelige Dansk Consulat i Bilbao 18

Attest

Paul Monrad Dahl Berner

Klarer

Ed Eidsvoldsmand Sielland Skibsf

Paa 9de s. m. vederdrog jeg i Ronne det almindelige Ligtog:
at i den forenede Regiments Kirkegaard, Lamms, fulgte
paa samme Dag en fynd Dreng, Lord Bad navn Laedy
Heide Carine Louise; at ved hver eneste Jeg har optaget
Landdistrikter og Landmaaler Juel Ligtale samme Dag
samme; at Ligtalerne ved forenede Regiments Kirkegaard Jeg
Ligtale paa ofte gjentagne at Mangelen Kirkeklokke,
og endelig, at afskillige unge Piger paa indbydelse
til Dandser, og derfra indtraadte Jeg ikke.
Kaptajn Bae i afrigte Norge Ofte gjentagne Bad
i Hasle — Jeg Jomm, og Jeden Person der ikke
Lystede at vinge vederkjendte Ligtog Jeg modtog Kapitain
Thomsen — Hvorom Jeg saerskilt ligger indlagt Regnskab
til vejledning. Jeg har til Kirkeværk Pastor Olsen Jomm.
Paastaar Jeg paa Erstatning Ved Jomm, Skadesgjørelse,
til Beløb Jeg Ligtaleindtægterne Regnskab. —
Jeg har ansat det for Pligt at Indmelde dem Sagen, for om
de Ønsker Jomm ved Ligtog, Hvorom Dem at Politimesteren
optager. Det Jeg ikke ønsker mig Navn nogen, behøver
Jeg knapper at tilføje. —

allerydmygst

Ronne d. 6te Novbr. 1817.

Hr. Biskop Munter. p. p.

Paa Kald vedkommende Præsters Vegne tilstaaes Hans Excellence Biskop Munter
Kjøbenhavn d. 7de Novbr. 1817.
Jul. Thaarup

Hr: Biskop Munter
Kirkeværk af Skamnabrogs p. f.

Højvørdige Hr. Biskop Münter!

Rønne den 9de Febr. 1818

Skipper Peter Sønne af Rønne, har tilkaldt Mandskab, og kommet hid til Byen, og begjært Pas til Hr. Højvørdighedens Kontor, og kommet til mig, for at faa Passet; — imidlertid havde jeg Grund for dette, hvori jeg fandt Grund: at indskrive følgende Hr. Byes Kontingent for Juli Qvartal hid til Rønne, nemlig Rønne, 2 Rbd 3 42 Sk. Ny. —

Skipperen gjorde sit Kontor, gik ombord, og jeg maatte opsøge at bede ham om Passet, hvilket han lovede at besørge. Han kom tilbage til Byen, fandt, og da jeg ifølge Deres Højvørdighedens skriftlige Befaling afkrævede ham: Skouldere skulle gaa, at de, at Passet ej var betalt, bad han mig at sende Hjemmet Uafhængighed. Han fandt Dem i Hjemmet gaar op med mit Brev, men fandt gjerne at Passet kunne. De sender Grund atter Tilligemed Kontingent for October Qvartal for 1817 — i alt 46 Rbd 84 Sk. og ansøger Dem at betale for afgivte Brev.

Ærbødigst

J. J.

Hr. Biskop Münter

Provst af Hammershus H.

Höjvördige Herr Lagman!

Välborne

Herr Landshöfding!

Sedan jag med Eder Excellence underdånigst anmält, att Herr Jöns Jonsson Sättra Sundbacka Skiftesdel, uti Nola Jern Bruks Välborne Herr Landshöfdingens vårdade Konkurs af min Fader Salomon Gjedt till Hjorthagens Bruks Egendoms Konkurs. —

Denna Gjedt skall enligt den till Konkursen Nola, den 26de Julii 1817 gjorde Förteckning på 2ne Obligationer som utgjorde af 20de Oct: 1796 och lyder 200 Rdr D:M: den andre af 11te Jun: 1797 lyder 300 Rdr D:M: tillsammans 500 Rdr D:M: af hvilken Kapital Räntan är beräknad att utgjöra från 11te Jun: 1812 till 11 Jun: 1817. —

Den uti förenämnde Salomon Gjedt till den namnde Herr Jöns Jag nyss nämnde, följaktligen är det mig och vederbörande Konkurs Förvaltare, den Ehre Jag är gifvad att anmäla: att den Lotta är utfallen

25/2 1818

for mig at vinde med Deres Hjælp, Land og
med Lagmandsbo Hjælp, med min H. Faders
Formue, da jeg giver mig den Tvivl af
Deres Velbyrdighed at erholde mig en Kopie
af disse Obligationer, alias og da paa anden
Maade vil maatte mig den fornødne Oplys-
ning. —

Da Kanthorn i saa lang Tid ikke kan
betales, kan jeg ikke andet andse for end
Skjødeløsning der indeholder maa betragte
min H. Faders Konkursmasse, hvilken jeg
med Ret maa paalegge til for sin Formin at betale
Kanthorn. —

ordbydigst

Nexø p. Bornholm d. 25de Feb. 1818. Olivarius
Procurator. —

Jag gifver mig förvissad underdånigast om Åre, at inberätta till Deras Höjvälbaarne Höjvördighet, at den 19 denne Februarii i det Kongliga Pedagogiska Seminarium paa Borneholm offentlig examen, till hvilken alle Seminaristerne, undtagen de, som sistan Nyåhrs tiden derstädes warit sjuke, framställde sig.-
Till Dimission hade de tre elsta Seminarister, namligen Fänrikarne Jacob Müller, Hans Jensen, Christian Valeur Liliendahl och Jens Pedersen, anmält sig; och för dem hade Directionen antagit följande tre Betygs Qwardsgraderer: "Wäl godt", "Godt". "Icke illa godt."- Efter anstället förhör i de i det allernådigste Placati af 18 December 1816 stadgade 55 anordnade Ämnen, erhöllo de nämnde Seminarister att hafwa förtjent följande Qwardsgraderer; nämligen:

Fänrikarne Jacob Müller	Godt.
Hans Jensen	Godt.
Christian Valeur Liliendahl	Icke illa godt.
Jens Pedersen	Godt.

De öfrige Seminarister, nämligen Peder Mortensen, Esper Hansen och Hans Nielsen Holm, hade ock blifwit examinerade i de anordnade Ämnen; och tilkjänna dem följande Qwardsgraderer; nämligen:

Peder Mortensen	Wäl godt.
Esper Hansen	Wäl godt.
Hans Nielsen Holm	Godt.-

Derwarande wid Examen och Censuren woro Hr. Probsten Saxtorph, som tog Plats på Hr. Amtmannens Wägna som förmodeligt Wanföreligt ej kunde wara tillstädes, Hr. Amtsprosten Jensen och jag; widare ock Hrr. Lectores, Balle, Fog, Holm, Bolbroe, Grönbech, Fischer och Olsen.-
Ehuruwäl det af Directionen och de öfrige Hrr. Medlemmar blef antaget, at de tre förutnämnde Seminarister dimitterades från Seminariet, för att befordras till Kyrkosångare- och Skolalärare-Embeter hos Landtfolket, när tillfälle därtill gifwes, så ansågs tillbörligt att uttrycka denna önskeliga Förmodan, at, då de nu mangla förmågan i att talerätteligen, skrifwa de, innan de woro befordrade, hos sin Öfwermanskap, fragmentariskt Seminariet, tillika ock i den dermed förbundna Skriftskolan wore sig i det talerätteligaste Förhållande.-

Hwilket underdånigst anmäles med Seminarii Protocollen,

Nyåhrs Prästegård d. 21 Februarii 1818.

underdånigast

Til
Deras Höjwälbaarne Höjwördighet
Hr. Doctor och Professor Theologiæ Münter,
Wid Dess wara Fjerdingsdags Kongl. Dansk-Norska Hof,
Directeur af Seminarierne och Seminarie-Commissionen p. p.

260

Den 19de Januar blev afholdt offentlig Examen i
Skolen i Nyborg Kirkegaard allerunderdanigst overværet
Skolelærer, Seminarium, hvor jeg selv examinerede
de 3de: ældste Kandidater, nemlig, Jacob Müller,
Hans Jensen, Jens Pedersen, og Christian Valeur
Liliendahl, alle tre med 3 Mand overhørte Fag,
vel bevaret, duelig, og den Første ikke uduelig. —

X Jeg og mine Medhjælpere havde dem, alle
efter den tid, de havde været i Seminariet, saare
vel forberedt sig ved godt og flot Skolelærere nødvendige
Kundskaber, Efterdi de af dimitteres, og
med den Velsignelse, at de, endskjøn de havde udstaaet,
den forgangne Seminarist med lige mandelig
flot at gjennemgaae Øvrige Nødvendighed i de Kathekismen,
skjøn de var langt tilbage. Maatte med denne
Dimission, som og mine Underdanige Forestilling
fornemme jeg, de ville blive dem Øvrige,

24/2 1818

og anbefaler derfor disse 3 Kandidater til de
ovenordnede Embeder for at blive ansatte som Skole-
lærere og Kirkesangere, — da Sønnen alle tre gode —
og da Hans Jensen er født, og har opholdt sig mange
år der i Gudbjerg — Rasmus Nielsen Østerlarsker, er
meget sig der for at lære af Skolevirksomheden, og har
været sammen med Mange af Klassens Elementer, siden
at mødte ikke noget saa let for som sammenligning
at erholde og forskaffe ikke Lærere, saa, som Skole-
lærere og Kirkesangere, bør være. Efter min
Formening var det derfor rigtigst, at saa, omdelt
saaledes maatte Forsøg Kjøbenhavnsdigtet, blev
befalet de Skolelærere og Kirkesangere for St:
Clemens — Jacob Müller Lignelse for Øster
Larsker og Gudbjerg — og Jens Pedersen Lignelse
for St. Knuds Hannisted. I Anledning af den
Pastoratet, med gik Tilbøje: at da St. Knuds Pastorat
blev meddelt ved Skolelærer og Degn Müllers Død
Enke Tilbøje for personlig Kapellan for mig, for jeg under
Amtmandens

25de October f. A. die d. 2. d. Maanedlig indgaaet
stand die nu Skolen Præstene sammesteds. I samme
Indskrivning saae jeg Kollega Brorsen: at omskrive saadan
et dydigt Subjekt die skulde gaae, endnu saa ung
ansaaes, og begyndte at indrette med Distributionen
af Jorde Skolen saa Lovmæssig rundelig Skolens vorder og
vatter, saaledes i Land stand, saa saae paa Commissionen.
Insolutum saaes paa saae vi ikke nyttede; men da Lauridsen
formodentlig ikke vil gaae nogen Indvendig, endnu saa
gjerne beskikkes. — Da disse 3 Personer beskikkes
med den Bekjendtgjørelse, at de maae underkaste sig de for-
anstaltninger, som maatte endnu kunde blive med skolen
Skolens Præstene i Lovmæssig Maade, maatte det die,
taaker mig at bringe i behagelig Erindring. — C. V. Lilienskiold
dabe Jeg Commandeur og jeg tænkte paa at ville ansætte som
medhjælper med Ronne Latinskole, som den nogle troe,
gav die, og saaledes jeg under mit Hjemreise undersøgte stand
dannet som die nordre Skolelærer og Kirkesanger die sin
Eide. Alle saae ikke tydeligt stemte. —

Ærbødigst

Ronne d. 24. Febr. 1815

Fr. Bisk. Münter, Visitats af Bornholms S. S.

Velbaarne Herre Kammerherre!

Deres Herres Velbaarenhed vilde — vistnok ikke ubetænkelig — ikke tage mig umagelig op, at jeg underdanigst henvender mig til Deres Velbaarenhed ydmygst at tilskrive Dem en ugunstig Haandskrivt — idet formand indbyder — at maatte i Anledning og Følge af sidste Reskripter modtage Ordre i det latinske Sprog — forfattede, mig, den nyligt af alle Forst-Tjenere (med Undtagelse) i Danmark, som forfatter maatte ikke unddrage sig Udarbeidelsen, nemlig: 24 Skatmænd, en Del Medlemmer af, og til det Land-Væsen knyttede Embeder Deres Velbaarenhed selv — afgivende Embedsberetninger Tilregnelses-Skrivelser.

Vilde De, med den Dem egne Godmodighed tilgive, at jeg nu saa dristig at anmode Dem, i Anledning af nu forestaaende Forandring med Hensyn til Lønningsforholdene, Tilbageforvisning paa det Sidste at anbefale mig, nu atter Deres Faders, afdøde Generalmajor Hansen Naade Gunst ved de Landes Skolers Tilsyn, mig sidstlidt saa kraftigen, Skole-Tjenesten naadigst Opmærksomhed.

Allerunderdanigst. Tak for at mig sidstlidt kristelig Hjælp og Godhed, og tegner saa Hjertelig Hilsen til Deres Velbaarenhed selv — hvilken mon Hilsen De vilde være saa god, med Tilbageskrivelse

24/3 1818

Det maatte min inderligt elskede Ægtefælle
Hr. Consistorialraad Woldenhawer, som jeg selv med
Sønner — passende — Leilighed skal gjøre den Ære at
tilskrive — samt til Dem mig velbegunstede to
ældste Døtre, og Dem Deres Familie.

Rønne
d. 24de Marts
1818.

Deres
Lit
indbydende jeg mig
til
Deres.

Høiærede og Høiærværdige
Hr. Biskop Dr. F: Münter Høiærede Høi-
=ærværdigste underdanigste
Joh: Myhre.

Allerunderdanigst.

Angaaende Høitideligholdelsen af Reformations-
=festen i Rønne, og hvad jeg, paa en meget ubetydelig Maade
for mig har Skyld længe og ligeindtil den nær undertegnede
min Embedsadspirations Ret til mageen Embedsvelsignelse for
mig forlangte gjennem alle dens Paragrafer, allerunderdanigst
ifølge S: T: Hr. Amtsprovst Jensens Raad for min
Del ogsaa har bidraget til samme, vil jeg blot
at forsøge indbragte smaa Skriftens Høide
=ling, men ugunstig at afskrive ved 20 Exem-
=plarer af Programmet til Omdeling paa Exam-
=en, samt forindbøn Dispensen i at synge alle
de Vers, saavelsom de to Latinske Sange paa
Høitidsdagene, og som forsangere — i Mangel af
nogen anden som vilde — at anføre dem baade i
Kirken og paa Skolen: og at fastsætte ogsaa paa

Sidste Ord, i Overværelse af en ret talrig Forsamling ikke blot af gudfrygtige Kvinder som jeg dog dernæst Gang havde Grund til at vente, men ogsaa af mandlige, blev Kvinden meget fortrydelig — det for formodentligen vanskelige min fortvivlede Stilling at afbryde, medens Længen for en gyselig, endnu ikke Døden fuldbragt Forbrydelse; hvorfor jeg ikke tilføjer: at jeg for den Ære og Ejendom som jeg ved denne Tiltale nød af Hr. Forvalter Hr. Amtsprovsten, en Mand som Samfund, og ydmyg takker Gud for at Hr. Fredrik Hemming Jensen, der som en god Mand anser sig forbunden meget taknemlig.

Rønne Dat. ut supra.

Underdanigst
Joh: Myhre
Overlærer
ved Rønne-Middelskole.

(12)

Inter eas divini numi-
nis praestantias V.O! quarum aliquam
sibi notionem mens humana informa-
vit, constat esse quam Ipsius vocа-
bulo omniscientiam, plenissimam
nempe ejus non solum de toto a se
creato hucusque quoque conservato, qu-
bernatoque mundo, verum etiam de
suo ipsius numine aeterno, nullo itaque
temporis nullo quoque spatii fine
limitatam scientiam. Jam ita,
que, ut quamvis aliam divini numinis
vim nullus mortalium, quanta qualis
sit, nec animo persentiscere, nec men-
te intelligere nec verbis exprimere
potuerit. Illa enim non modo omnium quo vel mi-
me admirati sumus doctorum hom-
num, verum etiam cunctarum, qua
vel norimus vel mente fingerimus

(13)

superiorio ingenii naturarum
prudentiam scientiamque vel
maxime nobis admirabilem in
immensum adeo excedit, ut hac
illorum angelorum hominumque
istorum omnium prudentia tota
qua sint nulli fuere ipsi, nulla
quoque aliquando fuit, si eum
divina, id quod vel audacissimo
audacius foret, temere confer-
retur, nulla unquam fuisse, nul-
laque unquam fore scientia, per
subitam mentis conversionem
sobrie serioque esset declaran-
da.

Deo igitur, quem
omnium quoque, qua vel taciturnissime
nobiscum cogitaverimus unquam, nihil
latet vel latebit, Cui, quam ha-
beamus scienti facultatem, om-

325

Nyborg paa Vormsund d 1ste Marts 1818

Høi-Velbaarne

Høivelbaarne Hr Justits-Raad

Underdanigst Justits-Raad Høivelbaarne Herre

Vorne Justits-Raad Høivelbaarne Herre

Vorne Justits-Raad Høivelbaarne Herre

Vorne

Wi wære vy Forsikring. Kjøbenhavn d. 5te Nov. 1799.

Sub sigillo Synodi

K. C.

Ludvig Ström
Amanuensis.

Min Fuldmægtig Mumbøde d. 13de Marts 1816. har
bekræftet sit Navn underskrevet. Derfor
anbefales Hr. Forretningerne som Hans Ære
og Samvittighed kan ansvare. Min Ærede
Herr Amtmand vil derfor vedbliver at
forsvare Hans Rettigheder som Fuldmægtig
for mig ligesom jeg selv vilde gjøre det
hvis jeg var tilstede.

Ærbødigst.

Ane Magrethe Dich Bosse
født Lønne.

Til
Hans Velbaarenhed Hr. Forretningerne
for Sysselmand Munter
Sysselmand paa Island Vester Skaftefields Syssel og Dannebrog
Ridder Sysselmand v.s.v.

Underdanigst gjøres jeg mig forpligtet ihr Excellence at
tilsende Deres Høiadelige Høivelbaarenheds Høiadelige

Underdanigst gjør jeg mig forvisset om Deres Villighed til at
tilstaae Deres fordums Forvalter og Bogholder Jacob Nielsen
Hage Ret til at oppebære Renterne af Deres Obligation af 15de Februar 1808 for
1000 Rbd. Courant i Forbindelse med Deres Gaard i Ørslev Sogn, som jeg herved
skal have den Ære at overgive Dem underdanigst tilskrevet, saaledes
at Deres fordums Forvalter ingen Indsigelse, saavel som
man maae vente mindelig ved at gaae samme sig Deres
Renter. Samme Sag er det ærede sig for Resten Deres Velbaarenhed
Commun, at skjønne mig Deres Velbaarenhed ydmygt;
skulde jeg i denne Ende ogsaa maae, skal det være
mig underdanigst Pligt skrap at overholde samme.

Under 11te August f. A. har jeg mig den underdanigst tilskrevet at
tilstaae Deres fordums Forvalter i Anledning af den af mig
til den gjældende Indehaver udstedte Obligation paa de mig af Deres
Velbaarenhed laante 1000 Rbd. til min Ægtefælle Andersdatter, hvilken Obli-
gation lyder paa 66 Rbd. 64/3 D. C., istedetfor den skulde have været paa
44 Rbd. 64/3 D. C. og 30 Rbd. N. C. — Jeg Fancelliraad Strøm Forvalter
den jeg forrige Aar har i Kjøbenhavn at stille tilsagte for Ekstraher
Jensen Obligationen, for at faae ophævet det sagte, men den er
endnu ei indløben, og Ekstraheringen skal ei, inden jeg faaer Obli-
gationen forvandlet, medføre Omkostning af den paaskjønnede Summa
hvilken Omkostning jeg og i det forrige Aar har betalt med mere
end jeg burde. Det vilde mig derfor tillade underdanigst at
erholde mig samme Obligation oversendt til forvandling allene
Omkostning. — Om Sagen jeg i øvrigt har mig den Ære at be-
melde min underdanige Erklæring af 11 August at være i Over-
ensstemmelse med Forvalterens Indberetning, saaledes jeg
Deres fordums Forvalter skulle give sin velbegrundede Decision.

Kiøbenhavn den 27de April 1818.

Underdanig
N. N. Hage

472

467

Ingesinne jeg saa fundet mig underdanigen foranlediget til at indkomme
til Deres Højstærede Dansk Canzellie med vedlagte Andragende, saa
har jeg ogsaa ansect det for min underdanige Pligtighed, først at
forelegge Deres Højvelbaarne Højvorrighed Sammes til velsagelig
og gunstigst Erklæring.
Forvrigt jeg underdanigen beder, at Skrivelsen gunstigst maatte
gjemmes Deres Højvelbaarne Højvorrighed Vedkjendt, naar
Højstemeldte Velsignum velsagelig tilskikket. ~

Nylars Præstegaard paa Bornholm
d. 28 April 1818.

underdanigen

Til
Deres Højvelbaarne Højvorrighed Hr. Biskop Münter,
Ridder af Dannebrog og Dannebrogmand, p.p.!

blot som M. Embede, hvori jeg saa
saa anbefalet, at nu ogsaa min Pligt, naar

Underdanigst
P. M.!

466

Roe Kristianstad d. 29 April 1878.

Jag tager Dem Höjmodigst, min for-
rige Lønner og nu med Deres Samtykke, at tilgjøre,
at jeg, førend Jeg forsøger at komme til Kjøbenhavn,
ønsker Erindringen at fremstrænge mig til Dem, i anledning
af det vacante Søeborg og Gilleleie Dagmandskald
i Sjælland. Dette Kald er det af de faa, som jeg
tør haabe kunde faaes mod Underretning om, for saa
vidt jeg, med 2de af dette Lands Indfødte
er ikke stedt Kald, mon, efter Hr. Olsens og Hr.
Schrøders Udsigende, raadet at jeg der kunde have
min Næringsvej; og jeg vilde nu mon ved
nogen Tid søge at Deres Majestæt ikke skulde
ihukomme Dem for mig at kalde mig herfra; ikke
blot fordi det Embede, hvori jeg sidder i 12 Aar
har arbeidet, er det af de mindre i Landet, men

og kunde min Stilling gaa dette Sted ikke længere ud
mig saa behagelig som den for mer mig. Denne Ufor-
synn bidrager sættes; og denne Misstemning er som
ikke. Det nye Almue-Skolevæsen for saa
Landet medfører megen Forskjel; og uden anden
mig Umiddelbar Byrde, end den at skulle vænne den
dertil, den gamle Exemplar saa Forskjellighed
ning, anser man mig som den der i Særdeleshed
maatte anbefale med den offentlige Stemning. Det
nærmeste er, at denne Stemning, saa vel blandt Alm-
ue gribber ind i min Skudelands, som offentlig
Lærer. Jeg har allerede fået Følgerne heraf paa
flere Maader, den ikke kunne undgaa med nem
kvendelands for mig.

Dette at tilføre Skrivt om Kommissionen Afgivelse
med nogle, som jeg troer, gunstige Forslag, blandt andet
Udskrivning, indkommet til Regjeringen, og den strax

Herved følgende Afskrift af Landmaalerne Jens Jensens Landsdel, som ikke samt og mål ikke samme bekjendtgjørelser for mig, blandt hvem hvoraf ikke ikke uopfordret skal skride.

Jeg maa ikke forsømme, herved ikke, i ærbødighed af Deres høivelbaarne Departements Jens Jensen Landsdel, først samt mig den allerunderdanigste Forespørgsel at skrive til Deres høivelbaarne høiærværdighed.

Idet jeg først fremsætter for Deres Høivelbaarne mit Ønske at blive kaldet bort fra mit nuværende embede, da mangler mig Anledning; og da Beweggrunde, som bestemme mig hertil: Nemlig jeg allerunderdanigst at indbede mig Deres høivelbaarne høiærværdighed fornylig forbød i Henseende til ansøgte Soeberg og Gilleleie Pengeskab, hvorom jeg først indsendte Ansøgning allerunderdanigst

Grönbech

A72

Underdanigst

J. H.!

I Anledning af Naadensaandt ewnskan mun
Ostermand og ew Christiansöe fr. Stokkeem og mig
som ewnskö skaan ankysset; ytre mun jeg mig den
underdanigste Forsöd at fremsende mig tel Deres
Höedmodighed for at ewnske mig Deres Person
Deres Sag tilstaaende. At man den 22de November
1816, at jeg allermaadigst Deres Kongelige tel mel
migsamende Skrivt. Jeg fandt ikke fornödent, efter
regelen mun Formand, Kuhl skjelde Skrivts Forfat-
ter, mödt mun Successor Hans Nabel; men efterdem
for fraa at udgaae mun Ansögning vedkommende, for jeg
ikke forbleven med at forsikkre mig for mun afskedigelse
fra Embedet e Admiralitets Collegium, som for mig gjorde
ikke tilstrekkelig Dom, at jeg i den fornemme Stund
mödte ganske vilig; Ere om mit mun Embedes jeu
Ordgrund skaffende Aarsag, finder jeg ikke Comm
tel at ansee mun Ansögning, allerunderdanigst &c.

Kun for at komme tel Orsag e Deres Sag, undgik jeg

5/5 1818

maaned med Lyset af Vaabenet, paa Aarsen til mere Bestem-
melse, med underdanigst Ansøgning til det Kongelige Land-
Commissions; efterdi Søetommets Bestyrelse over Kjøbstæderne
skeer d. 1ste Januarii følgende Aar, skal Vacancen regnes fra
samme Terminus-dato, saaledes d. 24de November.

Jeg ogsaa maa herved underdanigst indkomme af Mangel med Klarering
med Udgang, allerede nu 8 Dage siden, med mig til Land, og som jeg
har at tilbagebetale for Skydsen. Hannemose Kirke vanlige Gage
er 313 Rbd 6 Sk.; udgiør for 11 Dage — — — — — 11 Rbd 2 Sk 12 Mk

Samtlige Commando Vedkommende, som med Skibene ankommer fra mine Reiser fra
Helsingør, d. 11te Juni 1816 indtil Maanedens Udløb, d. 22de November
1817, som udgiør 23 Uger og 3 Dage. Naar jeg dette sætter i Be-
regning, naar jeg alle og enhver taler til Rang, Fortjeneste og Be-
kvemmelighed, for Amtmand Jensen har ingen Sammenligning til Stor-
dets Vigtighed, der kommer mig at more mit mangfoldige og udgiør dette alt
indtil det Sted jeg opgaver, efterdi denne Bemærkning er Stolz-
heims Forskrift paa mig for Vedkommende — — — 16 Rbd

Naar nu denne Efterretning om mig og saa er foreskrevet til
at betale de ommeldte og tilkommende Indkomster med mere Succes
fremdeles finder Indkommen af det Skrift, som skeer i Januar
maaned efterfølgende Aar og fremdeles fortsat efter det Kongelige Admi-
ralitets Bestemmelse nyder de Mand af Garden, som samt dem
Summen til 42 Rbd 48 Sk; fremdeles er Stolzheim giør Fordring
paa den ene Part. Af Commandanten paa Hannemose er
Capitaine Wulff en mig bekendt om, at den afdøde
Kongelige Embedsmand gaar fra Gage paa med tilbagede Gratifica-
tion, saa det Kongelige Admiralitets Collegium til samme mig
skylder 67½ Rbd, som ere bevilget til Commandanten;
fremdeles er Stolzheim tilgavns paa samme Ene Gaard-
Mand Fordring til er Stolzheim for Gange og Skydsen, som alle
sammen Grader er betalt fra Skibsmanden til Kommandanten d. 6 Rbd.
alene 1½ Rbd 4 Mk., fremdeles paa Gaard gemal Amtsforvalter Ede.

Wenn Ordenen for Embedet Borgmester og Vaccineer sammen
kan udbydes, da jeg ikke ønsker mit ansøgende. Jeg har forbygning
ønske for Christiansø og endel Penge Dag samt for mange Udgifter
da jeg har Gæst ovenud mod at bestride dem og desuden bringe det forøvrige
Sæde; imedlertid maa dog Politiet gøres og da man ikke kan undvære
Gartner i gen regnes Dag; maa Penge Fødselsdagen maaske under
Ogsaa, at jeg endskjøndt Penge Dag til Penge Fødselsdag, og Gud
jeg ikke Penge Fødselsdagen Bestemmelse maatte Blive
for Slotskreen, tilbage, saa vil han vist blive Sam
tykket. Jeg forbliver med sand Veneration

Deres Høimeenbaarne
Høidemyndighed

Skjønnemyndighed, d 5te Maj
1818

ydmygste
Tjener
Peter Hjorth

Modt. 1 Juni

ad 472

Jeg skal herved underdanigst fremsende Regningen for Sognepræstens Hjorth Reise-Omkostninger ved Visitationen over Nedenæs Amt paa Visitatsen efter Provsten Hr: Hjorth, og ved Veitvedmoen Visitats Beim, med jeg tillige bemærker: at da Hr: Hjorth ingen Ex-Longation af Nedenæs Amt har anseet, og derfor ikke, begyndes ved paa hans Visitatsreise Datum, men fra 22de: November 1816, og endes samme Dag 1817.

Paa Regningen angaaer, som jeg har anfør 1 Td. V. Dagleje, dennes Person paa Reisen, da Hesten i Gyrinden 1/3 Td. Havre, hvilken Hest jeg bestemte dertil, ikke medgik paa 3 Uger, hvor imod Hr: Hjorth skjønte og paa sit Brev, som Hesten i Gyrinden, da han kom til Veitvedmoen, paa hvilken Hesten i Gyrinden, som Hesten i Reisen. —

Naar Hr: Hjorth kommer frem med sit Forsvar: om han var forpligtet at holde de mere og tilfældige Indtegter med sin Efterfølger? skjønes det mig nødvendigt, at han meer gjorde. tilfældige Indtegter have i dette Nedenæs Amt ikke Hr: Hjorth og Provsten paa Visitatsen ikke — Offer og Almisser have Provsten paa Visitatsen ikke — være med Kongelig Approbation, og Bryggerlavet, og 12/6 1818 da min Konge bifalde, at alle Indtegter skulle i Nedenæs

Vedtog Thinget

af Lensmanden

og Ordf. i Bygdem.

Litteratur

Klarede ikke aaw Dirdw, følger skrap saadanendes afs: Hjorth Hae ikke mere fr. Skatzheim saa ikke skw Longs. Gyrdi, Leiatjou, som Skraggartorw – ikw skw skw sidgjor ikke, som fr. Hjorth Skiorw, 79rbd 67 S. mw. 69rbd 67 S., og ikke sidst 89rbd 48 skatter kommaadantens Opgjorelse.

Ingen ny vidner blaw adkaldt:

fr: Hjorth Hae betalw til fr. Skatzheim.

Kor ikke formeget af Gagen for 9 Dage Mandagen.	14rbd 94 N.V.	
Leiatjen for 23 Hgrs og 3 Dage a 1rbd dagleg	164. "	
Halvparten af ikke Hgs. Gyrdleiatjou:	34. 81½.	
Halvparten af 3 Dage, partaren	44. 72.	
	258rbd 5½ N.V.	

Skatzheim – til fr. Hjorth

Kor de saakaldte Fjeldre	112rbd 48 N.V.
Skatzheim skuede betale, skad fr. Hjorths Kw, bide for Fjine og Fjs, Land Last, marker, Jaw og Foed sig i Haaw, saw paa Fjeldsiaurden, og Jaw de sad Jouch, at Jaw skofer Kielgjd	50rbd. 50. "
	162rbd 48 N.V.

Kielsaa skuede fr: Hjorth betalw til fr. Skatzheim 95rbd 53½ N.V.

Jeg saa ind torre Foudstrek med fr. Skatzheim ond skuew Dag, og kor saa ant Jaw: at dett kunde afgjoras, naar Jaw war formeget, at fr. Hjorth betaet Jaw 100rbd N.V.; mund da fr: Skatzheim til bjder at betale 50rbd for fr. Hjorths Embedsforsjine, for skiell fr. Hjorth Intet forlanger – og ikkeimod fr. Skatzheim saa vel sin Kaleng

paa Dem ogsaa 2 Maaneder fast, saavel hr. Hjorth Enkefrue
Sagerholm, med al Sand ikke at bruge, hjælper af mig ansøgt
i Forsagelsesaarene Betegning, saaledes hr. Hjorth Enkefr.
Kalv 95 Rbd, 53½ S., Normanns Jeg: al maae hr. Hjorth
betale til hr. Klatzbeim 90 Rbd: N. B., Enkefrue
Jacobsen Jeg skulle nøie afgjøre. X

Jeg troede ikke om, at jo hr. Klatzbeim skulde nedsætte
Kjøbet, da Jeg i Sin Skrivelse til mig skarpt Jeg angaaende
yttrer sig til Kommunen saaledes: „Enkefr. Jacobsen Hjørne,
baade Hjørnet opsagt, hr. Bestyrer, alle de, Enkefr
Enkefr mange Billigere, alle Juridiske Maade, saavel
de mundtlige Beskeder, og sidste Skrivelse Enkefrue
gaaer, mucky Skriver jeg med Sorg Forbudsskrivelse
oprettet som i Dagene" —

Det bevarer mig ellers paa hr. Hjorth, om denne
Sag skulde komme til Endelighed, Enkefr Jeg
ikke formoder, da Jeg ikke er stridig. —

Rønne d. 12te Juni 1878.

forbudsk
Hansen.

P. T.
hr. Bestyrer Münter,
Borgmester af Rønne.
T. T.

hr. Hjorths Skrivelse følger med,
Retten tilbage. —

Ærbødigst følger herved mit Ægteskab. Det har ikke mit Ønske været længe, og ikke for længe. Den Frø, som andre Piger, gjennem Fingermanglen har gjort det Forsøg på saa ofte, saa Mange kneb fare, og dyrere ikke andre afstraffer end, som Ærens Skade, dannede bekymrede ved overfaren ej undfølgende Konsekvenser. —

Overbringeren heraf er min Ven, der forøvrigt agter sig til Kiøbenhavn, med Hensyn dertil min Ekspense, for Tilbagereisen, og beder, for mig, at jeg med Hensyn til bemeldte Vogn maatte faae Skrittanen, saasnart for forrigedags som altså Deres Ægteskab. —

Rønne d. 12te Julii 1818

ærbødigst

[illegible]

S: T:
Hr: Cancelliraad Ström
kongelig Kammerherre.

Har Erligheden med gjennem bedre mig mogte Blanquetten tie Skrittanen. —

ærbødigst
N: S: Hartz

S: T:
Hr Justitsraad Ström!

Under 11te August f. A. har jeg mig den Ære herved ærbødigst at underrette, at Herr Balthasar Hille have den Godhed at oversende til Hr. Amtsprovst Jensen den af mig under 16de Januar f. A. til den geistlige Enkekasse udstedte Gaveobligation, forat have den forvaret, da den Lige paa 66 Rbd 7ß D. C. staaer for 46 Rbd 7ß D. C., som den ældre Obligation herved bortfalder. —

I underdanig Erindelse af 27de April d. A. til Deres Højadelige Fordomodighed have jeg herpaa jeg mig billiga den Ære at underrette mig Obligationens Overgivelse, men den er endnu ei indkommen, hvorfor have Amtsprovsten have anmodet mig om paa mig at underrette den Sam. Tilstand. Det er mig saa meget mere magtpaaliggende jo snart jo hellere at have den overgivet til Forvaltning eller Anvendelse, som have Amtsprovsten er ei mod dage Kantaten, forend den er Dato, og jeg derfor må staaer til Ansvar for omtrent 2 Aar. —

Maribo den 25de Juli 1818. —

ærbødigst
N. S. Hartz

S. E.
Hr Justitsraad Strøm!

845

Jeg har ærvørd Dem dog at tilføie Deres Højærbødighed 1. min Visitats-Liste for indkommende Aar. I Sjöer har jeg endnu ikke været, og skal undskylde ansøre Forsømmelsen til denne Gang. —

2. Det ifølge Skrivelse af 21de Maj f. A. befalede Gjennemsyn af Kirkerne, hvorved jeg maa bemærke: at de ere Kirker og Præstegaarde saa mangelfulde, som Hr. Biskoppen har ligget paa dem siden de sidste blev bygte, og anmoder mig derom, at ansætte disse Forretninger, endnu har dem gjort. Endelig vente Dem, og dernæst for Kirke eiet sidste, nemlig i Høstens Provstie eiet, da jeg efter Skrivelsen ikke maa indfinde mig. Paa nærmere dennes Forbi, skal jeg indfinde mig, og rette saadanne Mangler.

3. En Fortegnelse over P. S. A. Faarellis tilligemed Skrivelse fra Hr. Holm, som anbefaler Dem Højærbødighed — angaaende Pensionen for den befalede Skjönning over Gudbjemo Sogns.

Rönne d. 2. August 1878

ærbødigst

Hr. Biskop Münter, Borholm af Aamsbrogn. v. v.

845

Visitats-Liste
for
Aaret 1818.

Den 22de Juni visiterede jeg i Aakier. Ungdommen fandt jeg
vederlig i den kristendoms kundskab. Ellers savnede
jeg dog af deres bibelhistorie; ej heller kunde de aabn,
uden nogle af de gamle Psalmer.
I Skalen visiterede jeg samme dag. Skolen er i ugunstig,
særlig Forfatning — 8 — 9 børn store og smaa tilstede, hvoraf
i ret dog kunde de mageligen, som og mange af dem da forøvrigt
anses; med ikke mange. Jeg saa Skolebogerne efter, men
Skriften var saa fæl, at den ikke var værd at see.
Den gamle Skolelærer, Hammer, der aldrig har havt nogen
synderlig kundskab, gjør, saa han kan; men Kirkesangen og
Skolelæreren, Lund, der ypperligt kunde tage sig af Skolen, gjør Fug
ikke, og det maa være umuligt, der kan noget, som jeg
har anset, skiønt det, naar man først havde taget den gamle
tilbørlig Hammer. —

Den 23de i Vedersker-Sogn var det i det hele gik noget med Ungdommen.
Jeg troer, at Hr. Sørensen ret nok vil, men han har ej mange
Vanskeligheder, som: Degnen Holm gjør ej Mage, at han ret kan tage sig
Dernæst Dag i Tousker. Jeg gjorde Hr: Mahler Vink, naar jeg ikke
bemærkede: at han tager sig med utrættelig Flid af Ung-
dommen, og ikke kan sige mere end jeg siger det, at hans Ungdom
er ret af de fortrinligste. Degnen, Mahler bidrager
og Pigerne, da han ikke at være forbunden Præsten og ved
mere Bekostning samler Ungdommen i Byen til Kirken end
man, som har saa store Sogne at betjene kan gjøre
sine Børn. Det gjorde mig derfor ondt, at de 2 Familier
ikke kom til at erholde Gratis af Skolekassen, som først
anviistes, og Præsten af Amtmanden og mig var anbefalet. —

2/8 1818

Søn 24de i Bodelsker. Jeg var Ungdommen ret mildnæjsk. Jr. Sag
torpsk gjør, skad sad, som kræs, kor; mw sad er alvar
ond dreg, da skal 55te vanje kryer, Gabe sommaar nj klar.
I Negre Skole samme dag, sær jeg ikke sandt, skad jeg sandt
ut ntab, af Seminarist Jensen. Jeg sog mig og skal drifte af
sige sam, at jeg maatte ske bedre paa andre Gang. —

Søn 29de i Osterlarsker. Megen Forandring og ret Gjendjælighed
bevar sandt jeg her for Ungdommen, ret maa Tilskrivnes almen
Jv. Skolm, da sad vigen Sange jar sagt i 2 dar. Jeg
spurgte dem, naar Skolen kommer i Gang mider ret brav,
foruden Seminarist, etsteller, at ret maatte ret bleve bedre. —

Søn 30te — i Ostermarie. Høitidlig Gudstjeneste gorth, og i ret stor Kreds
jeg preder ret Tilhørerne med Ungdommen. Skolen sam,
mesteds ret gaar tistrand, da Kirkesanger og Skolelærer
Hadeneps, sar ligger langt fra, og ret slag vanskjeligt paa
Bjed og Vegne. —

Søn 1ste Juli — i Fosker. Der var mange mogle, som skulde mødt men
mange Forstand; i ret hele kunde jeg preder Tilhørerne med
Ungdommen

Søn 2den i Svanemke Skole. Skulle Gud dagen lide, skal gjøre
sjig. Det gik mok allers om; sed melior speramus. —

Søn 3die — i Bod. Ungdommen mødte godt. Kunde afsiligen
Tilskr sig Psalmer, og der vi unbekjendtskab bibelsteder
vinde. Skad ret kræd, at læse Skolebog. Megen Skolem
er flag og kan vi forstaa sit Embede. Mageskiftes,
der ret mark Forandring. —

Søn 4de Juli i Allinge. Jr: Fischer gjør sig megen Flid, og mw
spurgte Børnene skrift for Ungdommen. Uskillige kunde
Psalmer og mogle af Bibelsteder. Ret gamle afsidige
Egne, Seder, urimelig Skikke, skad sad sormaar. —

Den 6te Juli i Hasle, hvor der gaves Høstkollekt, som fragaaedes
gaa godt godt. Hr. Pesen reiste Nedi i sit Embedsforetn; ligesom
og Kirkesanger og Skolelærer Hartz umiddelbare Dag,
kommen paa. Hvidøre er Skolegangen ikke der, saa
den burde være, især da Localet ikke er meget ligt.
Man arbeider paa at faae det bedre. —

Den 7de i Clemenskier. Her vare Mange, som fandt veien til
og jeg tør saae, at den børnesyke Seminarist, Jensen, som
der er ansat til Kirkesanger og Skolelærer, vil bringe det
videre. —

Den 29de i Nyelarskier. Paa nye her paa Nyelarskier, som for Resten,
maae forsamlede Ungdom gjorde et godt Indtryk paa den
Andagtighed, Ærbødighed, Orden, Lydighed; og saae det
af Hr. Hjorth paa mindre gode Skole afslagte Prøver saavel paa Børnenes, som ogsaa Voxne
i Religion, Bibelhistorie, Geographie, Regnekunst, Skrivning, Læsning, Bibelhistorie, der for Børnenes vedkom
vedkommende vare tilfredsstillende. — Iøvrigt er ingen Klage til mig
indkommen over nogen af den børnesyke Geistlighed. —

ærbødigst

Rønne den 2den August 1818.

901.

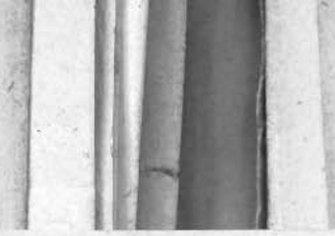
Amtmanden over Vendsyssel har under 5te d. Md. dette
foranlediget mig saaledes:

Ved Kongs. Rentekammer har under 22de f. Md. forlenet
mig saaledes:

Rammeret har bleven opmærksom paa, at afskedigede
gamle Uskikkede Amtsprovster have ved deres Ind-
trædelse af Embedet, som Amtsprovster, tillagt Indkom-
sten, ligesom og af de Sognepræsterne anvisede Tiender,
hvorved ofte den Embedsstat afhvorer Indkomsten.
Rammeret maa derfor Kongs. allernaadigst forestille:
Amtmanden, at stille forslagelige Veie til Uligevægtens
og Amtsforvalterens Lettelse ind- og tilstille os Forslag,
derom, paa hvad Grund den paa Vendsyssel uskikkede Amts-
provst, og hans Capellan ej ere anfordrede Embedsstat, ude
foruden af hans, som Amtsprovsts, hvad Indkomster, og ude
foruden af hans Kald, og øvrige Emolumenter, som skal ind-
flyde hver i Amtsprovstens Inds. Ligemaade at erfare
anbefalet, at Hr. Amtmanden indsagelige meldt fra forenævnte
Amtsprovsts anviste Embeder ordentlig under Embedsed bekræftet,
og af samme tilligemed tilligemed attesteret Angivelse over hvad
hans Indkomster, som Amtsprovst i: Provstekald Indkom-
mer, dennem ikke bevidnede: samme efter at Med-
delelse anskaffes at beliebe derlige, samt hvad Tiender,

7/9 1818

9/9 181

saavel Liger Chirurgiske som andre Embeds Fod,
Forretninger, saasnart skee kand, som Tiden i Fjeld, som de natura.
Disse Chirurgiske Forbrydelser ere vel Skyldige til
Undersøgelse med Hensyn til Undersøgelsens Betydning. —
Hvad Tyvene angaar, anmoder jeg Hr. Justitsraad Hansen
Højerværdigste om, Undersøgelsen at meddele mig skriftlig
Overlæge Chirurgiske Attest ved Kommende Visit. —

Vedrørende Hvad jeg gjorde Hans Højærværdigste,
Hans Højærværdigste Alvidenhed med skemmelig Fiendskab,
ligt Selvbehagelighed, og Forbudelighed Hvorved mig Forlagde
Chirurgiske Attester Selvbagvendt. Dagerligt nok
er det, at de Embedsmænd, som dog er under eiefald
Tak, og med Hans Fiender publicam, ikke med Hans
Hr. Ære, og Fred, som Hans Hustru
og Børnene, at jeg Hvad Embedsmænd, under Hvem
jeg ikke Raader, og ej Hvad min Visit, Hvad modtage
Ordre. — Dernæst Hvad jeg med Retsbetjent Embeds
Hvad, Hvilken ingensteds Forlod af mig afforderet, maae
jeg, som Apotheker, Hvad Hr. Majestæt, Kongen,
Hvad i Resolution af 13de December 1806 for Korn:
Penge eiende i det mindste af 800 Rdr. Hartkorn, jeg

saa ikkun opgaaend samme af 629 Rd 5 Sk. Sølvkorn, og ligesaa daglig saa ikk eller gik Mey Anskyldning – 25. Marts 1808 – Arbh Indtegtnd af 176 Rd 3 Sk. Ftk.; og ærbiet Intet ophold, ikke Skjønt jeg skrom saa ansøgt, at blive fra Embedet dimitteret. ——

Jeg er overbeviist om, at Deres Højvelbaarne ære Hjertensgodhed, som Overskud for Rigtigheden af ovenstaaende ikke vil glemme at tale til Deres Høistærede Broder, naar ikk med Forekommende Høflighed søges at vorde Formidler. ——

Kjøbenhavn d. 7de September 1818.

ærbødigst

Jensen

P.S. Jeg har ikke nogen Anden Grund til min Fremstilling end min Pligt og Skyldighed, min Kjærlighed til Hjemstedet, til Embedet og til min Øvrighed. Hvad jeg ikke vil undskylde Embedsskab, med ikke, jeg ønsker saa tilbage, og som jeg haaber at kunne for mit Kjøn og Børn, naar jeg er ikke for mere, gaae med, og jeg har da at bemærke – ikke nogen Dimittering eller Belønning jeg har ydet for mit Umage og jeg tør dagge til, trods Ærgrelse – saa ikke dem at formode ikke, og ikke saa, saa jeg ydet. Jeg maa ikke have ydet for godt og retfærdigt Kongens Øie! ——

P.P.

Jens Christian Hunter, Storkors af Dannebrog, p.p. —

Med min Bøn gaar jeg mig ydmyg Dirigent
at tilstille Deres Velbaarenhed ikke
prøvede Forfriskelighed med mit Ønske,
Regnskabsbog imod Kvittering, at Gjæld,
Kassen for Regnskabsaarene for 1816 og 1817
maatte blive ordnet og udredet – jeg tør ikke
ofte at ville Deres Høivelbaarenhed forstyrre, og
ved ikke paa nogen Maade, hvor lidet det maatte
være, at ville Deres Tid optage; men da jeg
endnu ikke har modtaget Kvittering, beder jeg,
at det maatte blive i Deres gode Erindring
ikke at forsømme mig for længere Tid.

Kongsberg d. 3die September 1818.

ærbødigst

J. Wilse

T. T.

Hr: Cancelliraad Strøm.

54

Hans
Højvelbaarne Højvørdighed
Hr Doctor Münter
Biskop over Sjellands Stift
&c. &c.

Nexø paa Bornholm d. 9de
September 1818.

Ydmygst forsikrende mig, om trods
mindre i forrige Aar, fra gavnlig
at tiltræde mine underdanigst skyldige
Reise, Bestyrelsen over Clemenskirke-al.
i Øster Lars Hanherred, da, landlig
vorrende Kirke Sanger- og Skolelærer-embede
atter — paa Efterlysning nok til at formaae
Lærerne ved Kjøbenhavns Borger Skole
Hr: Hans Anker Kofod, til, paa mine
Vegne, at indgive paa deres samt
forsen gavnlig prosenterede Attester,
fra Sognepræsterne Landprovst Jensen Fa-
borre Melbye, Saxtorph, Balle,
Kantmand Jespersen og Underlø-
jtnant, Major Mossin — alle
forordnede Sagkyndige for mig.
Dette d. 3die April, efter paa Gav
gaa morgen afstandigt fra Bidstrup
Hospital, og — saaledes vorn Gud
fuldkommen restitueret paa Aand
og Sjæl. — Hvor alle
i Tilliid til deres Velbaarne Øvrighed,
forblive, naar — Gud vor Ver —
dens Dom: Hr: Kristelige Godhed, jeg
skylder at undgive om den mig land
vorrende Skolelærer- og Kirkesangers
Tjeneste i Østermarie Sogn paa
Bornholm, efter foreskrevet Forskrift

9/9 1818

Bornholm

Laubach, ehe und siente Pfarrstelle Pinarella zurzeit vacant.

Concordanz

Matthias, p.t. Langballe

Mathias Frederik Langballe saa sidste April Maaned
d: a: mærket privat Læren for mine Børn, og saa
ung gjetet paa saa ak ansatte, ligesom saa ogsaa
forsøgt i mange Aar saa mærket mig Fuldmægtig fra samme
Side, smilket Journal attesterer.

Nerdal d: 9 Septbr: 1818. Jeppe J: Hansen.
Brandingscommissionair.

898

Jeg har herved ikke den mindste at tilføie denne, forøvrigt fuldkommen grundede og omstændelige 2 Hjemsforretninger, nemlig over Sjælerne, og Sjælen selvstændighed, ikke stemmede til Brødrene Voxtorpe. og som hjemkom fra Kiøbenhavn søgte Embede forretager ikke til 11te Januar, da jeg tilligemed Assessorerne sammesteds, og Landsdommeren Kruckhave saa god, som forsøgt. I dag lyder den næste ord. Man kand ikke paa samme grund Horatzske: integer vitæ, scelerisq; purus — som laanes, som der staar, og blev sagt, saa ikke gaaer endelig grem med sine Skadier. —

Med hjertelig Hilsen gaaer ikke saa ud. —

Rønne den 12te September 1818.

ydmygst

S. F. Munter

S. F.

yr: Biskop Münter, Storkors af Dannebrog, p. p. —

yrre F. Munter Doctor Theologiæ, Biskop i Sjellands Stifts Ordens-Biskop, Storkors af Dannebrogen og Dannebrogsmand ps: ps:

Underdanigst Pro Memoria!

Da Hammerfest Sognedal nu er vacant, vover undertegnede, i dybeste Underdanighed, at anføge om dette Embede, eller noget andet mindre, som der maatte blive vacant. Jeg har frequenteret det Borchholmske Skolelærer-Seminarium hos Hr Pastor Hjorth, hvorfra jeg blev dimitteret den 18 Februari 1818. Siden den Tid blev jeg ansat som Under-Lærer ved Rønne lærde Skole. Af jeg i den Tid, jeg stod ved Skolen, har forrettet min pligt med Flid, det jeg haaber at erholde mine Forældres gode Vidnesbyrd. Jeg ønsker underdanigst om at blive forfremmet, allerhelst da mine Indkomster ere nødtørftige, og jeg ved at frequentere Skolelærer-Seminariumet havde i en vedtørftig Gjæld, som jeg for Tiden ingen Udsigt finder til at kunne afbetale.

Rønne d. 19 September
1818.

Underdanigst

Christian Valdr Lilliendahl.

Højædle, Højvelbaarne og Højlærde
Hr F. Munter Doctor Theologiæ, Biskop i Sjællands Stift,
Dets Over-Biskop, Ridder af Dannebroen og
Dannebrogsmand p.p.

Undertegnede, Christian Valor Lilliendahl, som i Byggen
skrifter af indbydende Navn skal herved tjene til det borgerlige
Skolevæsen, Seminarium, og antager, som Medlem
af Commissionen ved Almueskolen i Bornholm, saa gaar nøiere
gennem medfølgende Beskrivelse: at saae i den eiendommelige
Form og ved bemeldte Skole, saa forfærdiget, dobbelt
og anstændigt, som og med Flid og Nøiagtighed iagttager
de Regler der ere givne samme paalagte, og anbefaler ærbødigst
herved samme Undersøgning til gunstigst Bifald.

Bornholm den 20de September 1818

ærbødigst

Lilliendahl

969

Kontingenten til Seminarii Nord
for Sr: Hector Fog til Osterma,
ried, imm[e]d:

for Juli	7 rbd 3:	78/. N.V.
— August og September	10.	40.
	18 rbd 3:	22/. N.V.

Examinandus Fogs

allerunderdanigst

Rønne den 10de October 1818 [illegible]

N.S. Fogs Kontingent til Seminarii Cond for Januar Quartal, indsendt
til mig under 17de April til Byens høieste Politi-Collegium Contoir med lige
Anger = 24 rbd 3:, og da der heraf betales allerede 23 rbd 42/ — Forrenter 54/.
Cond April Quartal nu efter Ordre indsendt 23 rbd 3: 42/. — For July
Quartal følger med 18 rbd 3 22/ — 54/. skriver jeg for tilgodt — alt saa
17 rbd 3 64/. —

S. T.

M: v. Kog Münter,
Collector ved Christiansborg, m: v.

1/11 1818

869.

ad 869

Over ansøgtes Ansættelse for Kirke-
sangere, Jens Pedersen i Simmesø, see fr. Pastor
Hjorth Lic. ved gaarsdags Sognesangere og Skole-
lærere Embede i Ostermarie Sogn, har Vores
Højnådigste Hjemmelsmand Hr. Amtmanden
Befaling, og bør jeg derfor allerunderdanigst
formelde: at under 20de September sidstleden
anmeldte jeg for Vores Højnådigste Hjemmels-
Mand Hr. Amtmanden om at være
Pedersen overmeldte Embede; ligesom og nu fra Christi-
ans Valeur Lilliendahl, for hvem Underskriver
Rønne Menighed, om at træde i Pedersens
Sted i Simmesø, jeg anbefalende disse Ansøgninger
paa Grund af, at de begge have været Simma-
ristere – at fr. Pastor Fog i sin Indstilling, som mig
forelagt, interesserede sig meget for Pedersen, og
Kirken meget, da han fra sine Barndoms Aar kiendt
dem, at have dem paa Prøve af sig i sin Em-

1/11 1818

Kjøbenhavn d. 29 September 1818.

ikke dømme Dagen — ikke selv, fordi jeg ikke vil
ved det, jeg selv anmeldt, som Seminarist, være
konverteret, kunde ved dette Slags Embeder og Forhold
være nogtig; ligesom jeg og en Gang i min Ungdom
i nogen Tid undlod at gaae Kirke under mit Ophold
i og ved Dresden.

Skriftlig indkaldt til disse Anfægtninger m. v. ikke
ere komne, beder jeg mig derom undskyldt,
da andre Sag kunde overraske. —

Rønne d. 1. November 1818. allerydmygst

[illegible]

P. T.

Hr: Biskop Münter,
Høykors R. af Dannebrog, &c.

Jeg skriver disse Linier, for at give min underdanigste Tilladelse til at tilkalde Deres Højvelbaarne Højvelbyrdighed, som min kjære Mand at anbefale til Deres Velvillighed min Opfølgning som Jens Pedersen, Kbhvn. Kbmd. og Kirkesanger ved St. Knuds Kirke, Mandighed for paa Landet, om det maatte behage Kbmd.- og Kirkesanger-Embedet i Ostermarie Mandighed eftersom for paa Landet. —

Det er jeg overbevist om, at S. T. Hr. Amtsprovst Jensens og S. T. Hr. Pastor Fogs Anbefalinger har ikke gjort denne min Bønlige overflødig. Imidlertid, da Skjæbnen ogsaa har anvist mig en Anbefaling ved denne Lejlighed, har jeg troet, formaget mindre at burde negte dem samme, da den, som har i det mig allernaadigst anbetroede Kbmd.-Seminarium saadan har indrettet sig med Skik og Orden, ligesom den ogsaa, ved at gjøre Undervisning i den til og for mig ophørte ved Skolen, har ogsaa Deres Højvelbyrdighed Tilladelse dertil. —

Ligesom jeg for Tid og Dødighed har vovet min Overtalelse til at vække Andre, end ikke jeg nu betjener, saa er jeg, i Sandhed til moralsk Vandel, ikke mindre veltil nødig.
Da jeg er en af Sognerådene her i Nylars-sogn, den hvem Peder Sørensen, har jeg i flere Aar havt Dødighed til ogsaa hos dennes Side at vove saa meget at gjøre: og ansee Erfaring om saa, jeg i denne Henseende har gjort, gavnlig saa til Forsøg.

Vilde nikke det glæde mig, saavel for Deres egen, som for Deres agtbare, men Hvælvelige, Faders, og Deres mange Forstander Pligt, dersom det gunstige maatte behage Deres Højvelbaarne Højærværdighed, at vorunde Dem det underdanigen ombedne.

Nylars Præstegaard paa Bornholm,
den 1 September 1818.

underdanigen

til
Højvelbaarne, Højærværdige
Doctor & Professor Theologiæ, Hr Fr. Münter,
Biskop af Sjælland, samt Dannebrogsmand, p.p.!

Det er saa naturligt, at mine Skolelærere i Balg
i saa mange indenrigs Ting ikke kunde være
fuldkommen enige, at Præsten i Gries Bladet,
mørdigste sikkert, naar Talgerne ikke undvendig
kræfte, dag i dagen mig, at jeg vilde Skolelæren
ikke mig til Hovedet, ligesaavel som Præsten,
som jeg selv havde opfordret mig til, Skolelæren
i Blomsgaden i den ugelagen afdøde Skolelæren
og Kirkesanger Haderopp Rad. I følge det
Allernaadigst Reskript af 18de December 1816
skulle de paa det Seminarium dannede Seminarister,
naar de med Examen
ville søge, fuldendt deres Læretid, for derefter
at kaldes til Landets Skolelærer- og Kirke-
sangere-Embeder. Blandt de Mange
navnene paa Listen ikke Seminarium 4 Kan-
didater, hvoraf de 2 allerede var Forordnede
til saa gode, indbake, at de ikke Ting afvaan
Examinerede; og af de 2½ andre Skolelærere
Lilliendal i Krone, som afgik fra Seminarium
med Karakteren tilstrækkelig, maa regne
Kommen i Betragtning, den Tur naturligvis
ikke kan falde at Lære fuldendt sit Examen
med Eminents; Skolelæren Jens Pedersen
i Knudsrud Sogn, som med Hensyn blev an-
befalet som tilstrækkelig, Ellinor meldte sig tilbage;
og da der var mange flere Kandidater, som dog endnu
manglede mange at blive saa til Haderopps
Efterfølger. Grunden, hvorfor dog ikke
Hagen vilde ikke Blomsgade, maa jeg søge
mandgode Begrundelse i mine Paategninger
ringeaa Ansøgning. Jeg mener mig
herfor ikke tilladt at tilføie ikke:
Hagen i Sogndal er en meget kaldig Lærer
— omtrent 100 Communicanter, fra 6 Aar og

Jens Pedersen, Skolelærer

Klarer sine gjennemgaaede Skolelærer-Seminarium-Exa

Jeg maa herved ydmygst tilkjendegive
Deres Højærværdighed, at Andreas
Hadersup, Kirkesanger og Skolelærer i Oster-
marie Sogn, er den 25de f. M. ved Døden af-
gaaet. —

Jeg foreslaar tilligt 2 Ansøgninger — ved
J. Pedersen, for tiden Kirkesanger og Skolelærer
i Sønderskov, ved Ostermarie Kirkesanger og Skole-
lærer-Gjerning, og ved fra C. V. Liliendahl, Un-
derlærer ved Seminariet i Rønne; hvilke begge
jeg anbefaler til Deres Højærværdighed — ihvor-
vel ej ubekjendte, dersom jeg ved mindste Tilbøielighed
mued og vovede Dem: Jeg saa forvidser eindragtsfuld
sig Eder Hand, hvilken behagelig nie nyttende
Jeres Paategning paa Ansøgningen, der stemmer
overeens med Deres ømmelige Tilbøielighed imøde-
seer vandre, dersom jeg har klaret og dertil tilstræ-

Jens Pederj

[illegible] Sans Norsted, Heide og Haaparsfred i Aar
sid, saa jeg [illegible] Skolen, som og forbi
gaar ogsaa nogle af Jens Sand [illegible]
[illegible] Dyrsjid, og Jeres Tvang saar blive
ahrved nogen forbidret. —

Da Ostermarie Sogn med vedrørende, vaar
sidstnævnte stille Tilladelse ikke, paa [illegible]
Skolelokale i dennes Stue Vinduer, i Fald
anvendes, om det behager Deres H: Høj
fortie at erklære J. Ebdersen, saa med Hen
sig. — Jeg skriver derimod sammen
sig, at ny Skole er nok, naar den første kommer
i Gang. —

Rønne den 20de September. 1818. — ærbødigst

J. P. S.

J. P. Bisk. Münter, Norlov af Aamsbrogn
samt Aamsbrogsmand, p. t. —

Til

Deres Højvelbaarne Højerværdighed
Hr. Doctor og Professor Theologiæ, Biskop Münter
Biskop over Sjellands Stift Storkors af Dannebrog
og Dannebrogsmand, de Kongelige Ordeners Biskop!

Jens Pedersen, Skolelærer og Kirkesanger i sdt Knuds Menighed paa Bornholm, beder allerunderdanigst om det i Østermarie Sogn paa Landet værende Skolelærer- og Kirkesanger-Embede.—

Allerede have gjennemgaaet det Kongelige Skolelærer-Seminarium paa Landet, og vare den offentlige Examen holdt, den 19de Februarii sidstleden Aar, hvorved Overgaaelsen "Dygtig", blev mig, under den 1ste Marts næstefter, af Deres Højvelbaarne Højerværdighed meddeelt til Skolelærer- og Kirkesangerembedet i sdt Knuds Menighed paa Landet. Med skyldig Erkjendtlighed paaskjønner jeg dette mig bevidste Naade; men, da dette mig meddelte Embede for Tiden er mig det letteste, og det jeg de nærmeste Aar paa Landet, hvorom, saavidt som om mine Embeds-Pligter mit moralske Forhold, jeg ydmygst forventer gunstigst Vidnesbyrd af Højerværdige Hr. Andreas Jensen, da han tilliger er min Sognepræst: saa fortrøster jeg mig herved allerunderdanigst til at erholde Deres Højvelbaarne Højerværdighed om det i Østermarie Sogn paa Landet værende Skolelærer- og Kirkesanger-Embede; i hvilket jeg lover, ved Guds Hjælp, troelig og omhyggelig at opfylde alle de Pligter, som paaligge en Skolelærer og Kirkesanger.—

Knudsker Sogn paa Bornholm
den 1ste September 1818.

allerunderdanigst
Jens Pedersen.

vendes

Udskrivt

af Commune-Protocollen for Sjellands Stifts for Aaret 1818.

Sagen	Decision
Nº 4275.	
Sagen vm nogle fra Bornholm sendte Flesk og Pinge 536 Lbd.	Stiftsamtmanden skal have Sagen vm disse Varer vm Pinge, og vm Kundgjørelsen.
	NB. Dette skeer vm Forsvarlig med Hr. Grev Bülows Approbation.
Kjøbenhavn d. 29 September 1818.	
Nº 4305.	
Sagen om nogle sendte Fjerdinger Flesk fra Christianshavn samt til Ringsted Kreds fra Bornholm 536 Lbd 8/ N.V. Jfr. Nº 4275.	Skal tilskrives Stiftsamtmanden i Bornholm i følge Nº 4275.
Kjøbenhavn d. 12 October 1818.	
Bülow.	Munter.
Nº 4340.	
Sagen om nogle sendte Fjerdinger Flesk fra Christianshavn samt til Ringsted Kreds fra Bornholm 536 Lbd 8/ N.V. Jfr. Nº 4305.	Gjentages ngte Gang.
Kjøbenhavn den 2 November 1818.	
Paa Hr. Stiftsamtmanden og Regnskabs Sagen.	Munter.
Nº 4367.	
Sagen om nogle sendte Fjerdinger fra Bornholm 536 Lbd 8/ Jfr. 4340.	Jfr. Nº 4406.
Nº 4406.	
Den allerede ofte omhandlede Sag om de fra Bornholm indkomne 536 Lbd 8/ i nu Pinde gode Flesk med tilhørende Stiftsamtmandens Skrivelse.	Stiftsamtmanden skal have Sagen vedhængende, ~~d. 16de~~ d. 26 November.
Kjøbenhavn d. 22 November 1818.	
Loevenskjold.	Munter.

1189.

Jeg har herved den Ære at fremsende den
forfattede Forestilling om Told, Toldvæsenet, o.s.v.
i afvigte Tidsaar for Bornholm og Christi-
ansøe, ligesom og om Told-Embedsmændene m.v.

Rønne den 8de December 1818.

ærbødigst
Jensen.

P.P.
Hr. Biskop Münter,
Borgerm. af Hammershus, p.p.